

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Л. М. Зарецька

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

ТЕСТОВИЙ ТРЕНІНГ

для студентів напряму підготовки
6.030503 «Міжнародна економіка»
галузі знань: 0305 «Економіка та підприємництво»

Харків
2014

Схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та права, протокол № 5 від 19.11.2013 р.

Рекомендовано науково-методичною радою економічного факультету ХДУХТ, протокол № 3 від 27.11.2013 р.

Рецензент канд. екон. наук, проф. Т. В. Андросова

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Тема 1. Державне регулювання економіки як функція держави.....	6
Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку держави.....	9
Тема 3. Фінансова політика.....	13
Тема 4. Структурна та інвестиційна політика.....	22
Тема 5. Науково-технічна та інноваційна політика.....	26
Тема 6. Державне регулювання підприємництва.....	31
Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.....	35
Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції.....	39
Тема 9. Регіональна економічна політика.....	42
Тема 10. Суспільний сектор економіки як об'єкт державного регулювання економіки.....	47
Тема 11. Соціальна політика.....	50
Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.....	54
Рекомендована література.....	58

ВСТУП

Вирішення проблеми підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою передбачає значне поліпшення інструментарію навчальних засобів, серед яких особливе місце посідає тестовий комплекс дисципліни, що містить тести навчального (тренінг) та контролюючого характеру.

Запропонований тестовий тренінг охоплює всі теми курсу „Державне регулювання економіки”, передбачені навчальною робочою програмою дисципліни, та являє собою дидактичне забезпечення аудиторної та позааудиторної роботи з метою формування знань, навичок та вмінь студентів.

Представлені тестові завдання мають два рівні складності: нижчий та вищий. Нижчий рівень формує репродуктивні вміння відтворити понятійний апарат дисципліни. Конструктивною особливістю тестів нижчого рівня є використання методики „розпізнавання образів”, коли у лівому стовпці таблиці наведено наукові поняття (об'єкти, явища), які вивчаються у певній темі, а у правому - описання (образи) суттєвих, відмітних ознак та властивостей цих понять. Завдання студента – знайти між ними відповідність.

Вищий рівень тестових завдань представлений у двох форматах: тести множинного вибору та вербальні тести. Тести множинного вибору передбачають вибір із запропонованої множини варіантів правильної відповіді. Вербальні тести передбачають обґрунтування правильності чи спростування наведеного твердження.

Дидактичні матеріали можуть використовуватись під час семінарських занять (вивчення нової теми чи закріплення одержаних знань) чи виноситись на самостійне опрацювання з подальшим аналізом в аудиторії.

Використання тренінгу у навчальному процесі сприятиме формуванню у студентів цілісної системи знань щодо теоретико-методологічних, організаційних основ державного регулювання економіки.

Тема 1. Державне регулювання як функція держави.

Завдання нищого рівня

Знайдіть відповідність

1. Вади держави	А. Створення передумов, необхідних для ефективної економічної діяльності суспільства.
2.. Вади ринкового саморегулювання	Б. Способи впливу держави на сферу підприємництва, інфраструктуру ринку, некомерційний сектор економіки.
3. Державна економічна політика	В. Властивість ринкової економіки, виникають внаслідок неефективного за Парето розподілу економічних ресурсів.
4. Державне регулювання економіки	Г. Товари, яким не притаманні властивості суспільних товарів.
5. Державне управління економікою	Д. Економічна система, в якій розподіл економічних ресурсів здійснюється на основі поєднання механізмів ринкового саморегулювання та державного регулювання.
6. Економічна функція держави	Е. Ринок, що не забезпечує потреби споживачів у товарах, навіть якщо ціни перевищують витрати на їх виробництво.
7. Ефективний за Парто розподіл ресурсів	Є. Крива, що ілюструє максимальну здатність економіки виробляти товари за умов повного використання економічних ресурсів.
8. Змішана економіка	Ж. Нездатність держави забезпечити ефективний за Парто розподіл обмежених ресурсів та невідповідність політики розподілу обмежених ресурсів поширеним у суспільстві уявленням про справедливість
9. Змішані суспільні товари	З. Розподіл ресурсів, за якого стан суб'єктів ринку або поліпшується або не змінюється.
10. Командна економіка	И. Ситуації, коли в результаті дій суб'єкта ринку частка власних витрат перекладається на інших суб'єктів.
11. Межа виробничих можливостей	І. Товари, що мають дві властивості: несуперництво у споживанні та загальнодоступність.
12. Методи ДРЕ	Ї. Процес спонукання суб'єктів ринку до діяльності в напрямі державних пріоритетів.
13. Мотивація у ДРЕ	Й. Цілеспрямований вплив на економічні процеси на макро- і мікрорівні, створення та вдосконалення умов економічного розвитку відповідно до певного суспільного устрою.
14. Негативні	К. Діяльність держави щодо встановлення обов'язкових

екстерналії	для виконання юридичних норм (правил) поведінки суб'єктів права.
15. Неповний ринок	Л. Ситуації, коли суб'єкт ринку бере на себе витрати для реалізації інтересів інших суб'єктів ринку.
16. Позитивні екстерналії	М. Економічна система, в якій розподіл економічних ресурсів здійснюється через механізм ринкового саморегулювання.
17. Правове регулювання	Н. Система знань про сутність, закономірності дії та правила застосування типових методів та засобів впливу держави на хід соціально-економічного розвитку, спрямованих на досягнення цілей державної економічної політики.
18. Приватні товари	О. Товари, яким у вищій мірі притаманні властивості суспільних товарів.
19. Ринкова економіка	П. Економічна система, в якій розподіл економічних ресурсів здійснюється централізовано.
20. Суспільні товари	Р. Організуючий і регулювальний вплив держави на економічну діяльність суб'єктів ринку з метою впорядкування її та підвищення результативності.
21. Чисті суспільні товари	С. Товари, яким у помітному ступені притаманні властивості суспільних товарів.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Яке із тверджень є помилковим: «Вади ринку виникають внаслідок...

- а) нездатності ринкового механізму забезпечити оптимальний за Парето розподіл ресурсів»;
- б) зовнішніх ефектів (екстерналій)»;
- в) нездатності ринку забезпечити людей суспільними товарами»;
- г) економічної нестабільності»;
- д) державного втручання в економіку».

2. Підприємство, яке породжує позитивні екстерналії...

- а) бере на себе частку витрат з реалізації інтересів інших суб'єктів ринку;
- б) функціонує на ринку з низькою ефективністю;
- в) використовує ресурси, повністю відшкодовуючи витрати;
- г) одержує еквівалентний прибуток від своєї діяльності;
- д) перекладає частку витрат на інших суб'єктів ринку.

3. Яке із тверджень критиків монополізації економіки є найменш переконливим?

- а) монополісти протистоять впровадженню досягнень НТП;
- б) монополісти вважають можливим і вигідним обмежувати виробництво, встановлюючи монопольне високі ціни;
- в) монополісти з метою усунення конкурентів установлюють монопольні ціни;
- г) монополісти здатні чинити тиск на державні органи з метою захисту власних інтересів;
- д) відповіді а, б, в, г — достатньо переконливі.

4. Перерозподіл доходів, як функція держави, пов'язаний із...

- а) необхідністю держави подолати вади ринкового саморегулювання;
- б) неефективним за Парето розподілом обмежених ресурсів;
- в) нерівномірністю розподілу доходів між членами суспільства;
- г) необхідністю забезпечити людей суспільними товарами;
- д) необхідністю забезпечити людей обов'язковими товарами.

5. Економічна функція держави полягає у...

- а) створенні умов для спокійного та гармонійного розвитку суспільства;
- б) забезпеченні цілісності та збереженні суспільства, формою якого є ця держава;
- в) забезпеченні на всій території країни прав і свобод людини і громадянина;
- г) створенні передумов, необхідних для ефективної економічної діяльності суспільства;
- д) підтримуванні свободи, суверенітету та історичного існування народів конкретної країни в рамках світового співтовариства.

6. За формою організації, погляду загальносвітових тенденцій, сучасна економіка є...

- а) економікою суспільного сектору;
- б) ринковою економікою;
- в) державною економікою;
- г) змішаною економікою;
- д) перехідною економікою.

7. Яке із тверджень є помилковим: «Факторами вад ДРЕ є...

- а) обмеженість інформації»;
- б) обмеженість контролю над державним апаратом з боку суспільства»;
- в) неспроможність конкуренції»;
- г) нездатність держави повністю контролювати реакцію контрагентів на її дії»;
- д) недосконалість політичного процесу».

8. Основна мета адміністративної реформи в Україні полягає у...

- а) створенні ефективної системи державного управління;
- б) створенні оптимальної структури органів державного управління;
- в) скороченні управлінського апарату;
- г) зміцненні владних повноважень органів державного управління;
- д) викоріненні бюрократизму та поглибленні демократизації суспільного життя.

9. Яке із тверджень є помилковим: «Виключно законами України встановлюються...

- а) баланси трудових ресурсів і ринку праці»;
- б) засади створення і функціонування фінансового, грошового, кредитного та інвестиційного ринків;
- в) державний бюджет;
- г) система оподаткування;
- д) порядок утворення і погашення державного боргу.

10. Головним положенням кейнсіанства є:

- б) обмеження державного регулювання і згортання макропланування;
- в) приватизація державної власності;
- г) розширення державних соціальних програм;
- д) зменшення бюджетного дефіциту.

11. Головним положенням неоконсерватизму є:

- а) стабілізація грошового обігу, збалансування бюджету;
- б) одержавлення економіки;
- в) дефіцитне фінансування;
- г) принцип ефективного попиту;
- д) зростання оподаткування з метою збільшення попиту.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. ДРЕ як наука – це синтез знань про суть, методологію і засоби впливу держави на соціально-економічні процеси.

2. Заслугою Фрідмена є обґрунтування об'єктивної необхідності і роль державного регулювання ринкової економіки.

3. Марксизм визнає основним регулятором економічних процесів ринковий механізм.

4. Планово-державний механізм – це жорстко централізоване, тотальне державне управління соціально-економічним розвитком країни.

5. Трипартизм – соціальне партнерство, яке забезпечується завдяки взаємодії трьох суб'єктів економіки: держави, роботодавців і робітників.

6. Економічний дирижизм – система соціально-економічних відносин, у якій домінують ринкові регулятори, а роль держави зведена до мінімуму.

7. Економічна політика держави – це система соціально-економічних ідей та цілей розвитку країни.

8. Функцію коригування розподілу ресурсів держава здійснює з метою регулювання зовнішніх ефектів ринкової поведінки.

9. Необхідність втручання держави в економіку зумовлена створенням умов для ефективного функціонування самого ринкового механізму.

10. «Дерево цілей» – система цілей упорядкованих за рангом та часовим інтервалом.

Тема 2. Стратегія соціально-економічного розвитку держави

Завдання нищого рівня

Знайдіть відповідність

1. Екстраполяція	А. Метод розрахунків, що уможливорює узгодження між потребами та засобами для їх забезпечення.
2. Контроль	Б. Наукове передбачення на рівні загальної теорії.
3. Нормативний метод планово-економічних розрахунків	В. Документ, в якому визначаються цілі та пріоритетні напрями розвитку, засоби та шляхи їх досягнення, формується взаємоузгодження і комплексна система заходів органів законодавчої і виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, спрямованих на ефективне розв'язання проблем економічного і соціального розвитку.
4. Соціальна орієнтована ринкова економіка	Г. Науково обґрунтоване передбачення напрямів розвитку країни, окремих галузей економіки, можливого стану економіки в майбутньому. Носить альтернативний характер.
5. Інтуїтивні методи прогнозування	Д. План, що має силу юридичного закону, адресний та обов'язковий для виконання характер. Притаманний командній економіці.
6. Проекція	Е. Етап прогнозування, на якому досліджується об'єкт з метою виявлення тенденцій його розвитку та вибору методів і моделей прогнозування.
7. Стратегія	Є. Метод прогнозування, який базується на припущенні того, що закономірність (тенденція) розвитку об'єкта в минулому буде незмінною протягом певного часу і в майбутньому.
8. Пріоритети	Ж. Рекомендаційна система планових заходів, що передбачає створення таких умов функціонування суб'єктів економіки, які б спонукали їх до виконання поставлених завдань.
9. Методи прогнозування	З. Методи, що базуються на використанні інформації, наданої експертами.
10. Індикативний план	И. Процес забезпечення досягнення цілей плану (програми), метою якого є сприяння тому, щоб фактичні результати якомога більше відповідали цілям плану (програми).
11. Діагноз	І. Система поглядів на певні явища, а також спосіб розуміння, тлумачення, інтерпретації їх.
12. Цільова комплексна програма	Ї. Вид діяльності держави щодо визначення стратегічних, тактичних та оперативних цілей

	планового періоду, а також способів досягнення таких цілей.
13. Ретроспекція	Й. Сукупність прийомів та оцінок, що дають змогу на підставі аналізу ретроспективних даних про розвиток об'єкта зробити достатньо вірогідне судження щодо його майбутнього.
14. Державна програма	К. Метод, заснований на використанні прогресивної, науково обґрунтованої системи норм і нормативів.
15. Прогноз	Л. Найважливіші напрями державної економічної політики.
16. Гіпотеза (прогностична)	М. Науково обґрунтоване судження про можливий стан об'єкта в майбутньому, а також про альтернативні шляхи і строки досягнення такого стану.
17. Тактика	Н. Етап прогнозування, на якому за даними діагнозу розробляється прогноз розвитку об'єкта, здійснюється оцінка вірогідності, точності обґрунтованості прогнозу.
18. Державне прогнозування	О. Етап прогнозування, на якому досліджується історія розвитку об'єкта для одержання його систематизованого опису.
19. Макроекономічне планування	П. Модель змішаної економіки, стратегічна ціль соціально-економічної політики України.
20. Балансовий метод планово-економічних розрахунків	Р. У менеджменті детальний, всебічний комплексний план, спрямований на втілення місії держави.
21. Директивний план	С. Цілі і засоби, форми і способи діяльності, які найбільше відповідають конкретним обставинам на даний момент і забезпечують досягнення стратегічних цілей.
22. Концепція	Т. Документ, в якому міститься визначений за ресурсами, виконавцями та строками здійснення комплекс заходів, спрямованих на досягнення цілей (розв'язання певних соціально-економічних проблем).

	<i>Завдання вищого рівня</i> Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Згідно з теорією менеджменту стратегія — це...

- а) детальний, всебічний комплексний план, спрямований на втілення місії організації;
- б) чітко визначена мета існування організації, обумовлена самою її сутністю;
- в) побудова соціально-орієнтованої ринкової економіки;
- г) визначення цілей і засобів, форм і способів діяльності, які найбільше

відповідають конкретним обставинам на даний момент;
д) відповіді а, б, в, г — помилкові.

2. За часовою ознакою цілі класифікуються на...

- а) стратегічні, тактичні, оперативні;
- б) головні, забезпечувальні;
- в) загальні (для системи), часткові (для підсистем, елементів);
- г) кінцеві, проміжні;
- д) відповіді а, б, в, г — помилкові.

3. Гіпотеза — це...

- а) наукове передбачення на рівні загальної теорії;
- б) науково обґрунтоване судження про можливий стан об'єкта у майбутньому, а також про альтернативні шляхи і строки досягнення цього стану;
- в) особливий вид діяльності держави щодо визначення цілей розвитку на певний період, а також заходів, спрямованих на їх досягнення;
- г) випереджальне відображення дійсності;
- д) комплекс заходів, спрямованих на розв'язання конкретної соціально-економічної проблеми.

4. Який з принципів соціально-економічного прогнозування визначає, що економіка розглядається як єдиний об'єкт прогнозування і водночас як сукупність відносно самостійних напрямів розвитку?

- а) цілеспрямованості;
- б) системності;
- в) наукової обґрунтованості;
- г) адекватності прогнозів об'єктивним закономірностям розвитку;
- д) альтернативності.

5. Для якого етапу наукового аналізу соціально-економічних процесів характерне дослідження історії розвитку об'єкта з метою систематизованого опису його?

- а) диспозиція;
- б) ретроспекція;
- в) санкція;
- г) діагноз;
- д) проекція.

6. За ступенем формалізації методи прогнозування поділяються на...

- а) інтуїтивні та формалізовані;
- б) колективні та індивідуальні експертні оцінки;
- в) адаптивні та аналітичні;
- г) методи на основі одиничних і системи рівнянь регресії;
- д) простої та складної екстраполяції.

7. Індикативне макроекономічне планування властиве:

- а) ринковій економіці;
- б) командній економіці;
- в) перехідній економіці;
- г) змішаній економіці;
- д) монополізованій економіці.

8. Ознаками директивного плану є:

- а) вирішує не лише макро, а й мікропроблеми;
- б) завдання мають орієнтований, рекомендований характер;
- в) використовують переважно прямі методи впливу;
- г) планові документи окреслюють загальні контури майбутнього економічного розвитку.

9. Ознаками індикативного планує:

- а) має тотальний всеохоплюючий характер;
- б) планові завдання не є обов'язковими для виконання;
- в) використовують переважно непрямі методи регулювання;
- г) домінують вертикально субординовані відносини.

10. Структурно визначена послідовність комплексу робіт (дій), які ведуть до розв'язання конкретної задачі або досягнення цілі (підцілі) програми, називається...

- а) організаційно-економічним механізмом реалізації ЦКП;
- б) основним показником ЦКП;
- в) заходом ЦКП;
- г) деревом цілей ЦКП;
- д) життєвим циклом ЦКП.

11. Чергування етапів програмно-цільового планування здійснюється у такій послідовності...

- а) вихідне завдання на розроблення ЦКП → відбір проблем, що підлягають програмному розв'язанню → розроблення проекту ЦКП → затвердження ЦКП → реалізація ЦКП → звіт про виконання ЦКП;
- б) вихідне завдання на розроблення ЦКП → розроблення проекту ЦКП → відбір проблем, що підлягають програмному розв'язанню → затвердження ЦКП → реалізація ЦКП → звіт про виконання ЦКП;
- в) відбір проблем, що підлягають програмному розв'язанню → розроблення проекту ЦКП → затвердження ЦКП → вихідне завдання на розроблення ЦКП → реалізація ЦКП → звіт про виконання ЦКП;
- г) відбір проблем, що підлягають програмному розв'язанню → вихідне завдання на розроблення ЦКП → розроблення проекту ЦКП → затвердження ЦКП → реалізація ЦКП → звіт про виконання ЦКП.

Завдання вищого рівня

Доведіть чи спростуйте твердження

1. Бюджетно-податкова форма регулювання передбачає контроль за грошовим обігом та інфляцією.
2. Грошово-кредитна форма регулювання передбачає встановлення розміру облікової ставки.
3. До заходів адміністративно-економічного регулювання відносять встановлення фіксованих цін.
4. Держконтракт і держзамовлення – це договори між державою і суб'єктами на виготовлення певного товару чи послуги.
5. До методів прямого регулювання економіки не відносять надання матеріальної чи грошової допомоги суб'єктам економіки.
6. Дотація – різновид субсидій, а саме: асигнування, доплата із державного бюджету з метою збалансування бюджетів нижчих рівнів.
7. Імперативні методи є непрямими методами впливу держави на економіку.
8. Індикативні методи – методи опосередкованого впливу.
9. Пошуковий прогноз розробляється на основі заданих цілей і передбачає визначення способів і термінів їх досягнення.
10. Типовими блоками національної програми є аналітичний, цільовий, зведений (фінансово-економічний) та організаційно-економічний.

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Завдання нижчого рівня

Знайдіть відповідність

1. Дефіцит бюджету	А. План формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються органами державної влади, протягом бюджетного періоду.
2. Податкова база	Б. Основна ланка фінансової системи. Складається з державного бюджету, бюджету АР Крим та місцевих бюджетів.
3. Секвестр бюджету	В. Загальна сума заборгованості держави, яка складається з усіх випущених і непогашених боргових зобов'язань держави, включаючи боргові зобов'язання держави, що вступають у дію в результаті виданих гарантій за кредитами, або зобов'язань, що виникають на підставі законодавства або договору.

4. Фінансова система України	Г. План утворення і використання фінансових ресурсів для забезпечення функцій, які здійснюються державними органами України.
5. Зведений баланс фінансових ресурсів	Д. Грошові відносини з приводу розподілу ВВП; частка ВВП, що використовується державою для здійснення своїх функцій.
6. Зведений бюджет України	Е. Перевищення видатків над доходами бюджету.
7. Цінні папери	Є. Баланс, який відображає обсяги фінансових ресурсів держави та напрями використання їх для фінансування задоволення загальнодержавних потреб.
8. Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості	Ж. Процент, що стягується Національним банком України з комерційних банків за надання їм кредитів під заставу цінних паперів.
9. Казначейські зобов'язання	З. Кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого.
10. Бюджет	И. Частка об'єкта оподаткування, на яку нараховується податок.
11. Міжбюджетні трансферти	І. Сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів до бюджетів і внесків до державних цільових фондів, а також сукупність державних податкових органів та їхня компетенція. Складається з системи оподаткування та системи податкових органів.
12. Державні доходи	Ї. Основний документ, який визначає розмір, цільову спрямованість і щоквартальний розподіл коштів, направлених з бюджету на фінансування установ СЗДУ.
13. Ставка рефінансування	Й. Форма розміщення державного замовлення, яка передбачає вибір претендента шляхом оцінювання його пропозицій.
14. Державний бюджет України	К. Перевищення доходів над видатками бюджету.
15. Кошторис	Л. Корекція видатків бюджету з причин відхилення між сумою поточних доходів бюджету та сумою видатків затвердженого бюджету.
16. Конкурс, тендер	М. Плата за кредити (%), що надаються Національним банком комерційним банкам.
17. Ломбардна процентна ставка	Н. Сукупність грошових відносин щодо утворення та використання грошових фондів. Складається з державного бюджету, бюджету АР Крим, місцевих бюджетів, фінансів підприємств, централізованих державних та інших фондів, фондового ринку.

18. Бюджетна програма	О. Гарантований державою у межах наявних бюджетних ресурсів рівень фінансового забезпечення повноважень Ради міністрів АР Крим, місцевих державних адміністрацій та виконавчих органів місцевого самоврядування, що використовуються для визначення обсягу міжбюджетних трансфертів.
19. Бюджетна система України	П. Сукупність усіх бюджетів, що входять до складу бюджетної системи України.
20. Профіцит (надлишок) бюджету	Р. Систематизований перелік заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети та завдань, виконання яких пропонує та здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій.
21. Податкова система	С. Вид цінних паперів на пред'явника, що розміщуються тільки на добровільних засадах серед населення.
22. Державний борг	Т. Грошові документи, що засвідчують право володіння або відносини позики, визначають взаємовідносини між особою, яка їх випустила, та їх власником і передбачають, як правило, виплату доходу у вигляді дивідендів, а також можливість передачі грошових та інших прав, що впливають з цих документів.

	Завдання вищого рівня Оберіть правильну відповідь
---	--

1. В Україні бюджетна система складається з...

- а) державного і місцевих бюджетів, бюджету АР Крим, фінансів підприємств, централізованих державних та інших фондів;
- б) сукупності підприємств (установ, організацій), що фінансуються з державного і місцевих бюджетів;
- в) державного бюджету, бюджету АР Крим, місцевих бюджетів;
- г) доходів і видатків державного і місцевих бюджетів;
- д) надходжень від сплати фізичними та юридичними особами податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

2. Яка з відповідей є помилковою: «Доходи Державного бюджету України формуються за рахунок...

- а) дивідендів, одержаних від акцій, що належать державі в акціонерних господарських товариствах»;
- б) частини податку з реклами»;

- в) частини акцизного збору»;
- г) надходжень від реалізації державного майна, що перебуває у загальнодержавній власності»;
- д) орендної плати за оренду майна, що перебуває у загальнодержавній власності».

3. Бюджетні субвенції — це...

- а) особливий вид асигнувань з державного бюджету з метою збалансування доходів і видатків нижчих бюджетів;
- б) допомоги, які здійснює держава з державного бюджету з метою підтримки населення, а також певних видів підприємницької діяльності, пріоритетних сфер і галузей економіки;
- в) оборотна касова готівка, що може використовуватися протягом бюджетного року на покриття тимчасових касових розривів;
- г) кошти на фінансування невідкладних витрат, що не могли бути передбаченими” під час затвердження державного бюджету;
- д) один з видів державної фінансової допомоги центральним або місцевим органам виконавчої влади, що надається на конкретні цілі.

4. Згідно з бюджетною класифікацією видатки розвитку — це витрати бюджетів на фінансування...

- а) державних послуг, пов'язаних з економічною діяльністю;
- б) суспільних послуг;
- в) державних послуг загального призначення;
- г) інвестиційної та інноваційної діяльності;
- д) мережі підприємств (установ, організацій), яка діє на початок бюджетного року.

5. Відповідно до Закону України «Про бюджетну систему України» бюджетну декларацію (постанову про основні напрями бюджетної політики на наступний рік) розробляє...

- а) Президент України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) Міністерство фінансів України;
- д) Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України.

6. До сектору загального державного управління належать...

- а) підприємства, які виробляють товари для продажу їх на ринку за цінами, що відшкодовують витрати виробництва та забезпечують прибуток;
- б) установи, основною функцією яких є фінансове посередництво, що здійснюється на комерційній основі;
- в) бюджетні установи, головною функцією яких є перерозподіл доходів і багатства, а також надання неринкових послуг суспільству в цілому та окремим його членам;
- г) організації, головна функція яких полягає у наданні неринкових послуг членам цих організацій;
- д) домашні господарства.

7. Яка із статей матеріального балансу (балансу попиту і пропозиції найважливіших видів матеріально-технічних ресурсів) належить до розділу, що характеризує пропозицію?

- а) виробниче споживання;
- б) невиробниче споживання;
- в) виробництво;
- г) експорт;
- д) перевищення пропозиції над попитом.

8. Державне замовлення — це...

- а) потреба країни в продукції (роботах, послугах), необхідній для виконання державою своїх функцій;
- б) договір між державою і виробником;
- в) форма закупівлі продукції (робіт, послуг), яка передбачає вибір виробника шляхом оцінювання його пропозицій»;
- г) засіб задоволення державних потреб у продукції (роботах, послугах);
- д) комплект документів, в якому визначено організаційні та правові зобов'язання держави та підприємства.

9. Згідно із Законом України «Про Національний банк України» основною функцією НБУ є...

- а) одержання прибутку;
- б) банківське регулювання;
- в) емісія національної валюти та організація обігу її;
- г) забезпечення стабільності банківської системи;
- д) забезпечення стабільності грошової одиниці України.

10. До інструментів грошово-кредитного регулювання не належить (не належать)...

- а) емісія грошей;
- б) податкові ставки;
- в) норми обов'язкових резервів;
- г) ставки рефінансування;
- д) ломбардні процентні ставки.

11. До числа основних цілей бюджетно-фінансової політики держави відноситься:

- а) створення умов для успішного ведення бізнесу;
- б) антициклічне регулювання економіки;
- в) підвищення добробуту громадян;
- г) перерозподіл національного доходу на користь найбільш вразливих верств населення

12. До числа інструментів бюджетно-фінансової політики відноситься:

- а) збільшення норми обов'язкових резервів;

- б) купівля Центральним банком державних цінних паперів на відкритому ринку;
- в) випуск Міністерством фінансів нової серії короткострокових державних облігацій;
- г) розподіл затвердженого об'єму державних витрат за різними статтями державного бюджету.

13. Стимулююча стабілізаційна політика відрізняється від рестрикційної тим, що вона направлена на:

- а) збільшення обсягу виробництва і рівня зайнятості в економіці;
- б) на скорочення темпів інфляції;
- в) на стабілізацію обмінного курсу валюти;
- г) на підтримку збалансованості доходів і витрат державного бюджету.

14. Бюджетно-фінансова політика є рестрикційною у випадку:

- а) зниження ставки податку на прибуток;
- б) зниження ставки прибуткового податку;
- в) збільшення об'єму державної закупівлі товарів і послуг;
- г) зменшення об'єму державних закупівель товарів та послуг.

15. В економіці країни відмічається повна зайнятість, але висока інфляція. Яка комбінація інструментів стабілізаційної політики, швидше всього приведе до зниження темпів інфляції:

- а) зростання державних витрат і купівля Центральним банком країни державних облігацій на відкритому ринку;
- б) скорочення державних витрат і продаж Центральним банком країни державних облігацій на відкритому ринку;
- в) зниження податків і купівля Центральним банком країни державних облігацій на відкритому ринку;
- г) збільшення податків і продаж Центральним банком країни державних облігацій на відкритому ринку.

16. Зростання державного боргу не має значення, якщо в країні спостерігається стійке економічне зростання. Це положення характерне для концепції:

- а) бюджету, збалансованого на щорічній основі;
- б) бюджету, збалансованого на циклічній основі;
- в) функціональних фінансів;
- г) всіх перерахованих концепцій.

17. Фіскальна політика є автоматичною, якщо змінюються наступні параметри:

- а) збільшується ставка прибуткового податку;
- б) при незмінній ставці прибуткового податку підвищуються розміри податкових надходжень;

- в) підвищуються розміри відрахувань із заробітної плати в пенсійний фонд;
- г) збільшується ставка по банківських внесках для фізичних осіб.

18. У економіці з фіксованими цінами на всіх національних ринках збільшити розмір реального ВВП у часи спаду можна (дві правильні відповіді):

- а) збільшення державних витрат;
- б) зменшення державних витрат;
- в) підвищення податкових ставок;
- г) зниження податкових ставок.

19. У економіці з гнучкими цінами і повною зайнятістю найбільш ймовірним наслідком збільшення державних витрат і зниження податків є:

- а) збільшення реального ВВП;
- б) зменшення реального ВВП;
- в) збільшення об'єму приватних заощаджень;
- г) зменшення об'єму приватних заощаджень.

20. При інших рівних умовах величина мультиплікатора державних витрат буде:

- а) менше величини податкового мультиплікатора;
- б) рівна величині податкового мультиплікатора;
- в) більше величини податкового мультиплікатора;
- г) не можна дати однозначну відповідь.

21. Відмінність між ефектом мультиплікатора державних витрат і податковим мультиплікатором викликана тим, що:

- а) зростання державних закупівель на відміну від зниження податків зменшує приватні інвестиції;
- б) зниження податків на відміну від зростання державних закупівель приводить до збільшення бюджетного дефіциту;
- в) зростання державних закупівель на відміну від зниження податків надає прямий і безпосередній вплив на сукупні витрати;
- г) всі відповіді вірні.

22. Уряд хоче зменшити військові витрати на 5 млрд. грн. Щоб зберегти колишній обсяг ВВП, він повинний:

- а) зменшити податки більше ніж на 5 млрд. грн.;
- б) збільшити податки більше ніж на 5 млрд. грн.;
- в) збільшити податки на 5 млрд. грн.;
- г) немає однозначної відповіді.

23. Економіка знаходиться у рівновазі, бюджет збалансований, рівень цін на всіх національних ринках фіксований. Рівновелике збільшення податків і державних закупівель приведе до:

- а) зменшення рівноважного обсягу реального ВВП на суму, рівну приросту державних закупівель;
- б) збільшенню рівноважного обсягу реального ВВП на суму, рівну приросту державних закупівель;
- в) зменшення рівноважного обсягу реального ВВП на велику суму;
- г) збереженню рівноважного обсягу реального ВВП на колишньому рівні.

24. Збільшення державних витрат з позицій неокласиків дозволяє:

- а) стабілізувати рівень цін;
- б) збільшити рівень зайнятості в економіці;
- в) перерозподілити чинники виробництва з приватного в державний сектор економіки;
- г) всі відповіді невірні.

25 Темп інфляції зросте в найбільшій мірі, якщо додаткові державні витрати покриваються за рахунок:

- а) збільшення ставки прибуткового податку з громадян;
- б) збільшення непрямих податків;
- в) введення прогресивної шкали оподаткування;
- г) продаж державних цінних паперів на відкритому ринку;
- д) отримання кредитів в Центральному банку.

26. Ефективність фіскальної політики внаслідок зростання цін:

- а) підвищується;
- б) не змінюється;
- в) знижується;
- г) немає однозначної відповіді.

26. Бюджетно-фінансова політика є рестрикційною у випадку:

- а) зниження ставки податку на прибуток;
- б) зниження ставки прибуткового податку;
- в) збільшення об'єму державної закупівлі товарів і послуг;
- г) зменшення об'єму державних закупівель товарів та послуг.

27. До стимулюючих заходів стабілізаційної бюджетно-фінансової політики відноситься:

- а) продаж Центральним банком країни державних короткострокових облігацій на відкритому ринку;
- б) купівля Центральним банком країни державних короткострокових облігацій на відкритому ринку;
- в) розміщення Міністерством фінансів при посередництві комерційних банків нового випуску державних короткострокових облігацій з метою фінансування додаткових державних витрат;
- г) погашення Міністерством фінансів розміщених раніше державних короткострокових облігацій.

28. Прихильниками концепції, званої „економікс пропозиції”, зниження податкових ставок розглядається як:

- а) антиінфляційний захід державної стабілізаційної політики, оскільки він приводить до збільшення обсягу випуску при кожному даному рівні цін;
- б) проінфляційний захід державної стабілізаційної політики, оскільки він приводить до збільшення обсягу сукупного попиту при кожному даному рівні цін;
- в) захід, направлений на забезпечення соціальної справедливості в розподілі прибутків;
- г) захід, направлений на забезпечення збалансованості державного бюджету при наявності бюджетного надлишку.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. Фінансова система країни складається з державного бюджету та місцевих бюджетів.

2. Політика «дешевих грошей» спрямована на зменшення грошової пропозиції.

3. Політика «дорогих грошей» спрямована на збільшення грошової пропозиції.

4. Облікова політика Центрального банку регулює кредитоспроможність комерційних банків.

5. Грошовий мультиплікатор рахунків забезпечує збільшення грошової пропозиції в 5 разів.

6. Платник податку це кількісно вимірний економічний феномен, що підлягає оподаткуванню.

7. Облігація – цінний папір, що засвідчує внесення її власником грошових коштів і підтверджує зобов’язання відшкодувати йому номінальну вартість цього цінного паперу в передбачений у ньому строк із виплатою фіксованого процента.

8. Державний контракт це договір, укладений державним замовником від імені держави з виконавцем державного замовлення, в якому визначаються економічні та правові зобов’язання сторін і регулюються взаємовідносини замовника і виконавця.

9. В період економічного спаду держава проводить профіцитну політику.

10. Політика збалансованого бюджету направлена на скорочення інфляційного розриву.

Тема 4. Структурна та інвестиційна політика.

Завдання нищого рівня

Знайдіть відповідність

1. Продаж об'єкта приватизації за некомерційним конкурсом	А. Тип структурної політики, коли держава широко застосовує державні важелі для прискорення прогресивних структурних зрушень.
2. Продаж об'єкта приватизації на аукціоні	Б. Вид структури економіки, який характеризує співвідношення: між виробництвом засобів виробництва і виробництвом предметів споживання; між заміщенням використаних засобів виробництва та новоствореною вартістю; між споживанням та нагромадженням тощо.
3. Структурний ефект	В. Вид структури економіки, який характеризує внесок окремих галузей, виробництв, народногосподарських комплексів у відтворення ВВП.
4. Індексація основних фондів	Г. Всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект.
5. Продаж об'єкта приватизації за комерційним конкурсом	Д. Сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави з реалізації інвестицій.
6. Соціальна структура економіки	Е. Комплекс правових, адміністративних та економічних заходів держави, спрямованих на поширення та активізацію інвестиційних процесів.
7. Інвестиції	Є. Особа, яка приймає рішення про вкладення власних, позичених і залучених майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування.
8. Структура економіки	Ж. Переоцінка основних фондів, викликана інфляцією.
9. Відтворювальна структура економіки	З. Напрямок амортизаційної політики, який забезпечує підприємствам прогресивних галузей економіки в короткий термін експлуатації основних фондів накопичення в амортизаційному фонді достатньої кількості коштів для інвестування.

10. Структурна політика держави	И. Політика держави, спрямована на створення правової бази для вільного переливу капіталу і праці в найбільш рентабельні галузі економіки.
11. Інвестор	І. Спосіб приватизації, за яким власником об'єкта стає покупець, котрий запропонував кращу інвестиційну програму розвитку об'єкта приватизації.
12. Галузева структура економіки	Ї. Спосіб приватизації, за яким власником об'єкта стає покупець, котрий за фіксованих початкових умов запропонував найвищу ціну.
13. Механізм прискореної амортизації	Й. Спосіб приватизації, за яким власником об'єкта стає покупець, котрий запропонував найкращі умови подальшої експлуатації об'єкта приватизації.
14. Регіональна структура економіки	К. Спосіб приватизації, за яким власником об'єкта стає покупець, котрий запропонував у ході аукціону найвищу ціну.
15. Інвестиційна діяльність	Л. Вид структури економіки, який характеризує внесок окремих регіонів у відтворення ВВП.
16. Продаж об'єкта приватизації за інвестиційним конкурсом	М. Вид структури економіки, який відображає внесок підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм підприємництва у відтворення ВВП, диференціацію доходів різних верств населення і т. п.
17. Активна структурна політика	Н. Співвідношення, які відбивають взаємозв'язки та взаємозалежності між окремими складовими економіки в процесі її розвитку.
18. Пасивна структурна політика	О. Обґрунтування цілей та характеру структурних перетворень, визначення комплексу заходів з підтримки розвитку тих елементів економічної системи, які забезпечують економічне зростання та розв'язання соціально-економічних проблем.
19. Інвестиційна політика держави	П. Вплив структурних змін в економіці на динаміку макроекономічних показників.

	Завдання вищого рівня Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Яке з тверджень є найменш переконливим: «За активної структурної політики держави структура економіки змінюється внаслідок...

- а) державних централізованих капітальних вкладень»;
- б) вільного перетікання капіталу і робочої сили у рентабельніші сфери»;

- в) надання кредитних пільг»;
- г) надання податкових пільг»;
- д) надання фінансової допомоги у вигляді субсидій, дотацій, субвенцій».

2. Пріоритетними є елементи структури, до яких застосовується стратегія...

- а) розвитку «від досягнутого рівня»;
- б) встановлення коротко- та середньострокових цілей на рівні, вищому за рівень, досягнутий у минулому;
- в) встановлення цілей на рівні, нижчому за рівень, досягнутий у минулому;
- г) ліквідації;
- д) переорієнтації.

3. До методів прямого регулювання структури економіки належить...

- а) надання податкових пільг;
- б) надання кредитних пільг;
- в) надання фінансової допомоги у вигляді субсидій, дотацій, субвенцій;
- г) здійснення політики прискореної амортизації;
- д) експертиза інвестиційних проектів.

4. Яке із структурних зрушень не характерне для економіки України у 1990— 1999 рр.?

- а) зменшення питомої ваги галузей ПЕК у структурі промислового виробництва;
- б) зменшення питомої ваги галузей інвестиційного комплексу;
- в) збільшення частки енергоємних та екологічно шкідливих галузей у структурі промислового виробництва;
- г) зменшення питомої ваги машинобудування у структурі промислового виробництва;
- д) зменшення питомої ваги легкої промисловості у структурі промислового виробництва.

5. Яке із тверджень є помилковим?

- а) інвестиційна діяльність — це сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави з реалізації інвестицій;
- б) основною метою інвестування є збільшення економічного потенціалу;
- в) валові інвестиції — це частка ВВП;
- г) капітальні вкладення — це витрати на створення основних фондів;
- д) суб'єктами інвестиційної діяльності можуть бути громадяни і юридичні особи України та іноземних держав, а також держава.

6. Що не належить до методів податкового регулювання інвестиційних проектів?

- а) запровадження диференційованих ставок оподаткування;
- б) маніпулювання обліковими ставками;
- в) звільнення від сплати податку;

- г) зменшення бази оподаткування;
- д) усунення подвійного оподаткування.

7. Відтворювальні пропорції структури економіки не включають співвідношення між:

- а) виробництвом засобів виробництва і предметів споживання;
- б) заміщенням використаних засобів виробництва і новоствореною вартістю;
- в) галузевими комплексами;
- г) нагромадженням та споживанням.

8. Активізувати інвестиційні процеси в економіці можливо за рахунок:

- а) збільшення бюджетного фінансування інвестиційно-інноваційних програм;
- б) кредитів міжнародних організацій;
- в) зменшення бази оподаткування;
- г) кредитної рестрикції.

9. До методів непрямого регулювання фондового ринку належить...

- а) емісія державних цінних паперів;
- б) ліцензування та атестація фінансових посередників;
- в) процентна політика;
- г) створення системи захисту інвесторів через страхові компанії.

10. Якщо у формулі $X = a_0(100 + T_{пра}), 100a_0$ – обсяг ВВП у базовому році; $T_{пра}$ – темп приросту ВВП у році, що аналізується, у порівнянні з базовим (%), то X – це

- а) дефлятор ВВП;
- б) обсяг ВВП у році, що аналізується;
- в) темп зростання ВВП;
- г) питома вага структурного елемента a_0 у ВВП;
- д) коефіцієнт зростання ВВП.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. Галузева структура економіки – вид структури економіки, який характеризує внесок окремих галузей, виробництв, народногосподарських комплексів у відтворення ВВП.

2. Інвестиції – вкладення капіталу з метою підвищення ефективності функціонування національної економіки.

3. Механізм прискореної амортизації – напрям амортизаційної політики, який забезпечує підприємствам регресивних галузей економіки в короткий термін експлуатації основних фондів накопичення в амортизаційному фонді достатньої кількості коштів для інвестування.

4. Пасивна структурна політика спрямована на створення правової бази

для вільного перетікання капіталу і праці в найбільш рентабельні галузі економіки.

5. Структурний ефект – вплив структурних змін в економіці на динаміку макроекономічних показників.

6. Обов'язковій державній експертизі підлягають підприємства різних форм власності.

7. До критеріїв визначення структури економіки не відносять чисельність зайнятого населення.

8. З метою удосконалення відтворювальних пропорцій необхідно посилення технологічної цілісності підприємств та галузей, забезпечення замкненого циклу виробництва.

9. Формування ефективної галузевої структури не передбачає широкий розвиток сфери послуг.

10. Зовнішньоекономічна структура економіки потребує збільшення в імпорті частки прогресивного обладнання та машин.

Тема 5. Науково-технічна та інноваційна політика.

	Завдання нищого рівня Знайдіть відповідність
--	---

1. Науковий результат	А. Процес передачі інновацій комунікаційними каналами, внаслідок чого нововведення проникають в інші галузі виробництва та знаходять усе більше споживачів.
2. Прикладні наукові дослідження	Б. Діяльність, спрямована на використання та конкретизацію результатів наукових досліджень і розробок для розширення та оновлення номенклатури і підвищення якості продукції з наступною ефективною реалізацією її на внутрішньому та зовнішньому ринках.
3. Науково-технічна діяльність	В. Кінцевий результат упровадження досягнень НТП з метою отримання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного або іншого ефекту.
4. Технопарк	Г. Інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань. Головними її формами є фундаментальні та прикладні наукові дослідження.
5. Франчайзинг	Д. Нове знання, одержане в процесі

	фундаментальних або прикладних наукових досліджень і зафіксоване на носіях наукової інформації у формі звіту, наукової праці, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття тощо.
6. Фундаментальні наукові дослідження	Е. Інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань у всіх галузях техніки і технологій. Головними її формами (видами) є науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання їх.
7. Інноваційна діяльність	Е. Складова соціально-економічної політики, яка визначає основні цілі, напрями, принципи, форми і методи діяльності держави в науково-технічній сфері.
8. Розширений інноваційний процес	Ж. Історично обумовлений процес удосконалення засобів, предметів, технічних методів і форм організації праці й виробництва на основі широкого використання досягнень науки; процес накопичення знань, кількісного та якісного розвитку продуктивних сил.
9. Інновація	З. Наукова і науково-технічна діяльність, спрямована на одержання і використання знань для практичних цілей.
10. Науково-технічний прогрес	И. Форма інноваційного процесу, яка передбачає створення та використання нововведення у рамках однієї організації. Нововведення при цьому не набирає товарної форми.
11. Венчурні підприємства	І. Форма інноваційного процесу, яка передбачає створення та використання нововведення як товару, який стає предметом купівлі-продажу.
12. Простий міжорганізаційний інноваційний процес	Ї. Форма інноваційного процесу, яка виявляється в удосконаленні нововведень, розширенні ринків його збуту.
13. Науково-технічна	Й. Угода великих корпорацій з окремими

політика держави	підприємствами, за якою фірма франчайзер передає своєму партнерові (франчайзі) право здійснення окремого виду діяльності з використанням своєї технології, ліцензій, «ноухау», торговельної марки.
14. Наукова діяльність	К. Наукова теоретична та (або) експериментальна діяльність, спрямована на одержання нових знань про закономірності розвитку природи, суспільства, людини, їхнього взаємозв'язку.
15. Простий внутрішньоорганізаційний інноваційний процес	Л. Акціонерна компанія, яка займається патентуванням, рекламою, лізингом, маркетинговими дослідженнями, надає консультації, здає в аренду приміщення для дослідницького виробництва тощо.
16. Дифузія інновацій	М. Малі підприємства, що спеціалізуються на розробці наукових ідей та їх втілення у нові технології, нові продукти.

	Завдання вищого рівня Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Як впливає НТП на криву виробничих можливостей?

- а) переміщує назовні;
- б) переміщує усередину;
- в) переміщує вниз;
- г) змінює на угнуту;
- д) не змінює положення.

2. До особливостей науково-технічного розвитку України не відносять:

- а) технічне і технологічне відставання від провідних країн світу;
- б) раціональне використання науково-технічного потенціалу;
- в) низький рівень продуктивності праці;
- г) висока ресурсомісткість виробництва;
- д) певна ізольованість у світовому науково-технічному і технологічному обміні..

3. Яке із тверджень є помилковим?

- а) інноваційна діяльність, пов'язана з капіталовкладеннями в інновації, називається інноваційною формою інвестування;
- б) бюджетне фінансування наукових досліджень належить до методів прямого регулювання НТП;
- в) зростання інтелектуального потенціалу нації та науково-технологічні інновації є пріоритетом стратегії економічної політики України;

- г) інновації — це кінцевий результат інвестицій;
- д) одним із видів інноваційної діяльності є розроблення та впровадження нових ресурсозберігаючих технологій.

4. Яке з тверджень є помилковим: «Одним з видів інноваційної діяльності є...

- а) випуск і розповсюдження принципово нових видів техніки і технологій»;
- б) впровадження ресурсозберігаючих технологій»;
- в) прогресивні міжгалузеві структурні зміни»;
- г) виробництво товарів (надання послуг, виконання робіт)»;
- д) розроблення нових енергозберігаючих технологій».

5. Однією із фаз поширення інновацій є...

- а) реалізація довгострокових науково-технічних програм;
- б) дифузія нововведень;
- в) фінансування освіти;
- г) підготовка висококваліфікованих спеціалістів;
- д) фінансування фундаментальних наукових досліджень.

6. За простого міжорганізаційного інноваційного процесу...

- а) нововведення не набуває товарної форми;
- б) нововведення стає предметом купівлі-продажу в стосунках між виробниками та споживачами;
- в) нововведення вдосконалюється, набуває нових якостей, розширюються ринки збуту його;
- г) відбувається розширене відтворення суспільного виробництва;
- д) відбувається просте відтворення суспільного виробництва.

7. Чергування стадій інноваційного процесу здійснюється у такій послідовності:

- а) виявлення незадоволених потреб → наукові дослідження → конструкторські розробки → експериментальне виробництво → підготовка масового виробництва → використання новинки;
- б) виявлення незадоволених потреб → конструкторські розробки → наукові дослідження → експериментальне виробництво → підготовка масового виробництва → використання новинки;
- в) виявлення незадоволених потреб → використання новинки → конструкторські розробки → наукові дослідження → експериментальне виробництво → підготовка масового виробництва;
- г) виявлення незадоволених потреб → конструкторські розробки → використання новинки → наукові дослідження → підготовка масового виробництва — експериментальне виробництво.

8. Виникнення позитивних екстерналій від інноваційної діяльності означає, що...

- а) ефект від нововведень отримує суб'єкт інноваційної діяльності;
- б) ефект від нововведень отримують суб'єкти, які не беруть участі в інноваційному процесі;
- в) ефект від нововведень не реалізується повною мірою;
- г) створюються передумови реалізації ефекту нововведення;
- д) інноваційний процес охоплює сфери матеріального і нематеріального виробництва і споживання.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. НТР є поступальним розвитком науки і техніки, котрий супроводжується впровадженням досконаліших досягнень.

2. Ринковий механізм регулювання розвитку НТП здатний вирішувати проблеми в загальнонаціональних масштабах, якщо це мотивується одержанням прибутку.

3. Державний механізм регулювання розвитку НТП вирішує суперечності в обмежених, локальних масштабах, сприяє впровадженню результатів НТП та інновацій на практиці.

4. Формою державної підтримки інноваційної діяльності є адресне фінансування інноваційної діяльності.

5. Венчурні підприємства виконують функцію зв'язку між фундаментальними дослідженнями і масовим виробництвом.

6. «Інкубатори» – якісно нова територіальна форма інтеграції науки і виробництва, що забезпечує високі темпи науково-технічного розвитку території за рахунок реалізації потенціалу регіону.

7. Держзамовлення в науково-технічній сфері здійснюються за рахунок резервів виробництва.

8. Пріоритетним напрямом науково-технологічного розвитку України є використання перспективних інформаційних і електронних технологій, засобів інформатики і систем зв'язку вітчизняного виробництва.

9. Однією з головною цілей інноваційної політики України є зосередження інвестиційних ресурсів на формуванні національних технологічних лідерів.

10. Обсяг наукоємної продукції в Україні становить 21%.

Тема 6. Державне регулювання підприємництва.

Завдання нищого рівня

Знайдіть відповідність

1. Монополізований ринок	А. Комплекс заходів, спрямованих на запобігання монопольній діяльності, обмеження та припинення її, а також на розвиток конкуренції.
2. Монопольне становище підприємця	Б. Комплекс заходів держави, спрямованих на посилення конкуренції, зниження рівня монополізації ринків.
3. Підприємство	В. Сукупність заходів, спрямованих на зменшення втручання державних органів у підприємницьку діяльність, усунення правових, адміністративних, економічних та організаційних перешкод для її розвитку.
4. Санація	Г. Процес перетворення структурних підрозділів державних підприємств (об'єднань) у самостійні підприємства.
5. Демоніполізація	Д. Процес перетворення державних підприємств, закритих акціонерних товариств, виробничих і науково-виробничих об'єднань у відкриті акціонерні товариства.
6. Державне підприємництво	Е. Спеціальні дозволи, які видаються суб'єктам підприємницької діяльності на здійснення окремих її видів.
7. Підприємницьке середовище	Є. Ринок у визначених територіальних і товарних межах, на якому діє хоча б одне монопольне утворення або існує бар'єр для вступу суб'єктів господарювання на нього.
8. Комерціалізація	Ж. Діяльність підприємства, що займає монопольне становище на ринку.
9. Антимонопольна (конкурентна) політика держави	З. Домінуюче становище, яке надає підприємцю можливість самостійно або разом з іншими монополістами обмежувати конкуренцію на певному сегменті ринку.
10. Свобода підприємницької діяльності	И. Самостійна ініціатива, систематична, на власний ризик діяльність з виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, а також торгова діяльність з метою одержання прибутку.
11. Деретулювання підприємництва	І. Самостійний господарюючий статутний суб'єкт, який має право юридичної особи та здійснює

	виробничу, науково-дослідницьку і комерційну діяльність з метою одержання прибутку (доходу).
12. Підприємництво	Ї. Відчуження майна, що перебуває у державній власності, на користь фізичних та юридичних осіб, які можуть бути покупцями, з метою підвищення соціально-економічної ефективності виробництва та залучення коштів на структурну перебудову економіки.
13. Банкрутство	Й. Процес зміни місця й призначення підприємництва в економіці в напрямку посилення економічної самостійності суб'єктів господарювання. Процес, пов'язаний з демонополізацією, приватизацією, денаціоналізацією економіки.
14. Монопольна діяльність	К. Система заходів, спрямованих на запобігання банкрутству підприємств.
15. Роздержавлення	Л. Один з принципів підприємницької діяльності, за яким підприємці мають право без обмежень приймати рішення та здійснювати самостійно будь-яку діяльність, що не суперечить чинному законодавству.
16. Корпоратизація	М. Визнаний (за заявою кредиторів, самого боржника, податкової служби і т. п.) арбітражним судом факт неспроможності задовольнити вимоги кредиторів, включаючи нездатність забезпечити платежі в бюджет і позабюджетні фонди.
17. Приватизація	Н. Сукупність умов, що впливають на формування і розвиток підприємництва.
18. Ліцензія	О. Господарська або інша підприємницька діяльність державних підприємств з виробництва матеріальних благ та надання послуг суб'єктам економіки.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Яке із тверджень є помилковим: «Розвиток підприємництва сприяє...

- а) стабілізації структури економіки»;
- б) підвищенню ефективності суспільного виробництва»;
- в) підвищенню життєвого рівня населення»;
- г) економічному зростанню»;
- д) створенню інноваційного середовища».

2. Згідно із Законом України «Про підприємництво» метою підприємництва є...

- а) інвестування;
- б) інновації;
- в) виробництво продукції (виконання робіт, надання послуг);
- г) одержання прибутку (доходу);
- д) виконання державних програм економічного та соціального розвитку країни.

3. За галузевою ознакою підприємства класифікуються на:

- а) цілорічні та сезонні;
- б) промислові, сільськогосподарські, торговельні, будівельні й т. п.;
- в) виробничі, невиробничі, комбіновані;
- г) державні, колективні, приватні, орендні й т. п.;
- д) малі підприємства, кооперативи, спільні підприємства, конгломерати, франчайзинги.

4. Нормативно-правове регулювання в Україні стосується підприємств...

- а) приватного сектору;
- б) державного сектору;
- в) корпоративного сектору;
- г) фінансового сектору;
- д) всіх секторів економіки.

5. Відповідно до Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств» приватизація державного майна — це...

- а) перетворення структурних підрозділів державних підприємств у самостійні підприємства;
- б) відчуження майна, що перебуває у державній власності, на користь фізичних та юридичних осіб з метою підвищення соціально-економічної ефективності виробництва та залучення коштів на структурну перебудову економіки;
- в) комплекс заходів, які здійснюються державою з метою зниження рівня монополізації ринків;
- г) процес переходу від державної економіки до багатоукладної, до подолання соціально-економічної монополії держави;
- д) процес перетворення державних підприємств, закритих акціонерних товариств, виробничих об'єднань у відкриті акціонерні товариства.

6. Яке з тверджень є помилковим: «До груп порушень антимонопольного законодавства України належить...

- а) зловживання монопольним становищем»;
- б) порушення прав споживачів»;
- в) неправомірні угоди»;
- г) дискримінація підприємців органами влади та управління»;

д) недобросовісна конкуренція».

7. Яке з тверджень є помилковим?

- а) банкрутство — це визнаний арбітражним судом факт неспроможності фізичної чи юридичної особи задовольнити вимоги кредиторів;
- б) суб'єктами банкрутства можуть бути юридичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності, неспроможні своєчасно виконати свої зобов'язання перед бюджетом;
- в) суб'єкт підприємницької діяльності стає банкрутом тільки за рішенням арбітражного суду;
- г) боржник може звернутися до арбітражного суду із заявою про порушення справи про банкрутство з власної ініціативи;
- д) банкрутство — це система заходів, спрямованих на запобігання неспроможності суб'єктів підприємницької діяльності виконати свої зобов'язання.

8. Що не входить до форм роздержавлення і приватизації в Україні?

- а) акціонування державних підприємств;
- б) випуск і розповсюдження приватизаційно-майнових сертифікатів;
- в) обмеження держави в процес ціноутворення;
- г) скасування державного замовлення;
- д) відмова від надання підприємствам субсидій і гарантування кредитів.

9. Визначити часові рамки головних етапів приватизації в Україні

- а) передприватизаційний;
- б) індивідуальних технологій;
- в) масової приватизації;
- г) індивідуальної грошової приватизації.

10. Кредитно-грошова та бюджетно-податкова підтримка підприємництва не передбачає:

- а) цільові дотації, позики;
- б) податкові пільги;
- в) ліцензування;
- г) вироблення правил ціноутворення;
- д) економічні санкції.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. Соціальний аспект вітчизняного бізнесу забезпечує формування середнього класу суспільства, постійного економічного розвитку та соціально-політичної стабільності.

2. Необхідність державного регулювання підприємництвом пояснюється

нездатністю підприємницьких структур протистояти дисфункціям ринку.

3. Адміністративне регулювання підприємництва відсутнє в ринковій економіці.

4. Макроекономічна ефективність державних підприємств відображає рівень їхньої рентабельності.

5. Ліцензійна палата є суб'єктом державного регулювання підприємництва в Україні.

6. Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства застосовується у випадках дискримінації суб'єктів господарювання органами державної влади.

7. Головним наслідком процесу роздержавлення і приватизації в Україні стала ліквідація державного монополізму.

8. У результаті масової приватизації (3 етап приватизації) 87,98% українців отримали приватизаційні майнові сертифікати.

9. Ваучерна модель приватизації сформувала ефективного власника.

10. Унаслідок паперової та грошової приватизації в 1992-2006 рр. в Україні форму власності змінили понад 110 тис. об'єктів.

Тема 7. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

	<p style="text-align: center;"><i>Завдання нищого рівня</i></p> <p style="text-align: center;">Знайдіть відповідність</p>
---	--

1. Митний тариф	А. Митна ставка, яка встановлюється у процентах до ціни товару.
2. Квотування	Б. Мито, яке вводиться з метою захисту від демпінгу. Ставка антидемпінгового мита не повинна перевищувати різниці між демпінговою ціною конкурентного товару та середньою ціною товару, що експортується або імпортується в країну.
3. Міжнародна торгівля	В. Продаж товарів на міжнародних ринках за ціною, що менша за витрати на виробництво їх.
4. Тарифне регулювання зовнішньої торгівлі	Г. Заснована на взаємовигідних економічних відносинах і здійснювана як на території України, так і за її межами діяльність у галузі міжнародної торгівлі, руху капіталів, міграції робочої сили, передачі технологій тощо.
5. Міжнародний кредит	Д. Цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту.

6. Дисконтна валютна політика	Е. Інструмент державного регулювання експортно-імпортних операцій суб'єктів ЗЕД через встановлення на певний період кількісних обмежень щодо ввезення в країну та вивезення за її межі певної категорії товарів. Застосовуються глобальні, групові, індивідуальні.
7. Зовнішньоекономічна діяльність	Є. Нормативно встановлені умови, порядок і процедура надання спеціально уповноваженими державними органами дозволу на експорт та імпорт певних товарів, робіт, послуг, прав інтелектуальної власності у відповідних обсягах і суворо визначені строки. Застосовуються генеральні, разові, відкриті ліцензії.
8. Протекціонізм	Ж. Систематизований перелік товарів із зазначенням мита, яким вони обкладаються під час перетину митного кордону країни.
9. Ревальвація	З. Податок, який стягується митними органами з експортних або імпортних товарів.
10. Демпінг	И. Система економічних відносин країн, метою яких є ввезення або вивезення товарів і послуг.
11. Специфічна митна ставка	І. Економічні відносини, що виникають між державами, іноземними комерційними банками та фірмами з метою позичання валютних або товарних ресурсів на умовах повернення їх у визначені строки та сплати процентів за користування.
12. Девальвація	Ї. Державна політика, спрямована на скасування штучних бар'єрів у зовнішній торгівлі. Експортно-імпортні відносини регулює не держава, а ринок на підставі співвідношення попиту та пропозиції.
13. Антидемпінгове мито	Й. Дії державних органів, спрямовані на підвищення обмінних курсів національної валюти.
14. Ліцензування	К. Опосередкований засіб валютного регулювання через маніпулювання процентними ставками за кредит з метою регулювання попиту на позичковий капітал.
15. Адвалорна митна ставка	Л. Регулювання курсу національної грошової одиниці через купівлю та продаж іноземної валюти на фінансових ринках.
16. Девізна валютна політика	М. Дії державних органів, спрямовані на зниження обмінних курсів національної валюти.
17. Політика вільної торгівлі	Н. Державна політика захисту внутрішнього ринку від іноземної конкуренції через систему певних обмежень.
18. Мито	О. Митна ставка, яка встановлюється у грошовій

	формі на одиницю маси, об'єму або кількості товару.
19. Іноземні інвестиції	П. Регулювання, що ґрунтується на використанні митних тарифів.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Режим найбільшого сприяння для іноземних суб'єктів ЗЕД на території України означає, що вони...

- а) зобов'язані додержуватися норм міжнародного права;
- б) зобов'язані додержуватися норм національного законодавства;
- в) мають обсяг прав та обов'язків не менший, ніж вітчизняні підприємці;
- г) мають такі самі права, преференції та пільги, якими користуються підприємці будь-якої іншої країни, котрій наданий такий режим;
- д) мають враховувати у своїй діяльності цілі та пріоритети розвитку національної економіки.

2. Сутність політики вільної торгівлі полягає у...

- а) захисті внутрішнього ринку від іноземної конкуренції;
- б) відкритості економіки з одночасним застосуванням заходів щодо захисту внутрішнього ринку;
- в) демонополізації зовнішньої торгівлі;
- г) відкритості економіки для експорту та імпорту товарів;
- д) вступі країни до Всесвітньої організації торгівлі.

3. До тарифних інструментів державного регулювання зовнішньої торгівлі належить (належать)...

- а) застосування індикативних цін;
- б) мито;
- в) установлення мінімальної митної вартості;
- г) пільгове оподаткування;
- д) надання субсидій виробникам експортних товарів.

4. Адвалорні митні ставки встановлюються у...

- а) грошовій формі;
- б) процентах до ціни;
- в) грошовій формі та у процентах одночасно;
- г) відповіді а, б, в — правильні;
- д) відповіді а, б, в — помилкові.

5. Бюджетні кошти можуть бути інвестовані за кордон на підставі рішення...

- а) Президента України;
- б) Верховної Ради України;
- в) Кабінету Міністрів України;
- г) Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України;
- д) Міністерства фінансів України.

6. Для отримання статусу підприємства з іноземними інвестиціями в статутному фонді підприємства частка таких інвестицій має становити не менше...

- а) 10%;
- б) 30 %;
- в) 50 %;
- г) 70 %;
- д) 90 %.

7. Гарантом іноземних кредитів, отриманих за міжнародними угодами, від імені держави виступає...

- а) Президент України;
- б) Верховна Рада України;
- в) Кабінет Міністрів України;
- г) Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України;
- д) Міністерство фінансів України.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. Національний режим для іноземних суб'єктів господарської діяльності на території України означає, що іноземні суб'єкти господарської діяльності мають обсяг прав та обов'язків не менший, ніж українські підприємці.

2. Перевагою України в зовнішньоекономічній сфері є раціональна структура експорту та імпорту.

3. Сприятливим фактором входження економіки України у світове співтовариство є значний науково-технологічний потенціал країни.

4. Акти тарифного регулювання безпосередньо впливають на зовнішньоекономічну діяльність.

5. Валютні методи відносять до нетарифних методів регулювання.

6. Активний платіжний баланс відображає перевищення зарубіжних платежів над надходженнями.

7. Спеціальні права запозичення є міжнародним платіжним розрахунковим засобом, що випускається СБ і використовується для безготівкових міжнародних розрахунків шляхом запису на спеціальних рахунках.

8. Валютна інтервенція – купівля-продаж центральним банком золота та

інших золотовалютних резервів.

9. Плаваючий валютний курс певної грошової одиниці формується під безпосереднім впливом попиту і пропозиції, що встановлюється у кожному конкретному випадку на валютному ринку.

10. Прийняття рішень про одержання кредитів та здійснення контролю за їх використанням належить до повноважень Міністерства зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 8. Державне регулювання цін та інфляції.

	<p style="text-align: center;"><i>Завдання нищого рівня</i></p> <p style="text-align: center;">Знайдіть відповідність</p>
---	--

1. Дисципліна цін	А. Комплекс заходів держави, спрямованих на пристосування до інфляції та припинення інфляційних сподівань. Реалізується через індексацію доходів населення.
2. Декларування зміни ціни	Б. Комплекс заходів держави, спрямованих на боротьбу з інфляцією.
3. Дефляційна політика	В. Інструмент державного регулювання цін, що передбачає встановлення нормативу рентабельності в процентах до витрат виробництва.
4. Інфляція	Г. Установлений державою діапазон рівня цін (мінімальна ціна, максимальна ціна) на певні товари (послуги).
5. Антиінфляційна політика	Д. Метод державного регулювання цін, який передбачає, що підприємство для підвищення ціни, яку регулює держава, повинно звернутися в органи ціноутворення для отримання на це дозволу.
6. «Заморожування» (блокування) цін	Е. Політика впливу держави на ціни за допомогою законодавчих, адміністративних, кредитно-фінансових та інших заходів з метою сприяння стабільному розвитку економіки.
7. Фіксовані ціни	Є. Напрямок антиінфляційної політики; комплекс заходів держави, спрямованих на приборкання інфляції попиту.
8. Інфляція витрат (пропозиції)	Ж. Падіння загального (середнього) рівня цін в економіці.
9. Граничний рівень цін	З. Дотримання визначених нормативними актами вимог щодо формування, встановлення та використання цін.
10. Інфляція попиту	И. Метод державного регулювання цін, який

	передбачає заборону державою змінювати рівень цін на певні товари (послуги).
11. Адаптаційна політика	І. Зростання загального (середнього) рівня цін в економіці.
12. Політика доходів	Ї. Інфляція, яка викликана зменшенням сукупної пропозиції і супроводжується зменшенням реального обсягу виробництва та зайнятості.
13. Дефляція	Й. Інфляція, викликана перевищенням сукупного попиту над пропозицією та виникненням надлишкової платоспроможності.
14. Граничний рівень рентабельності	К. Напрям антиінфляційної політики; комплекс заходів держави, спрямованих на приборкання інфляції витрат.
15. Державне регулювання цін	Л. Ціни, рівень яких установлюється державою.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Оберіть правильну відповідь
---	--

1. До прямих методів державного регулювання цін належить...

- а) «заморожування» (блокування) цін;
- б) уведення граничних нормативів рентабельності;
- в) диференціація ставок товарних податків;
- г) зміна ставок ввізного мита;
- д) пільгове оподаткування та кредитування.

2. Регулювання цін через уведення граничних рівнів рентабельності стимулює збільшення в її складі...

- а) валового прибутку;
- б) чистого прибутку;
- в) величини витрат;
- г) розмірів непрямих податків;
- д) розмірів прямих податків.

3. При декларуванні цін обмежується (обмежуються)...

- а) рівень самої ціни;
- б) розмір заробітної плати;
- в) норма прибутку в ціні;
- г) величина витрат;
- д) амортизаційні відрахування.

4. Установлення тарифів на теплову енергію для потреб населення

належить до компетенції...

- а) Кабінету Міністрів України;
- б) Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України;
- в) Міністерства фінансів України;
- г) Міністерства палива та енергетики України;
- д) місцевих рад і державних адміністрацій.

5. До факторів інфляції витрат належать (дві правильні відповіді)...

- а) зростання цін на ресурси;
- б) підвищення заробітної плати;
- в) дефіцит бюджету;
- г) збільшення безробіття;
- д) підвищення ставок оподаткування.

6. Дефляційна політика здійснює свій антиінфляційний вплив через регулювання...

- а) попиту;
- б) пропозиції;
- в) ставок оподаткування;
- г) інвестицій;
- д) витрат.

7. Адаптаційна політика здійснюється через...

- а) вільне ціноутворення;
- б) індексацію доходів;
- в) фіксацію цін;
- г) обмеження заробітної плати;
- д) збільшення податків на заробітну плату.

8. Інфляційний розрив обумовлюється:

- а) зростанням сукупного попиту в умовах неповної зайнятості;
- б) зростанням сукупного попиту в умовах, які наближаються до повної зайнятості;
- в) зростанням сукупного попиту в умовах повної зайнятості;
- г) усі відповіді правильні.

9. Немонетарними причинами інфляції попиту є:

- а) зростання номінальних касових залишків;
- б) зростання собівартості продукції;
- в) зростання доходів населення в результаті узгоджених дій профспілок;
- г) використання боргових зобов'язань як платіжних засобів.

10. У період прискореної інфляції процентна ставка:

- а) зростає, бо ціна грошей знижується;
- б) знижується, тому що знижується ціна грошей;

- в) не змінюється;
г) зростає, бо знижується рівень зайнятості.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. Адаптивна антиінфляційна політика дає позитивні результати за умови, що темпи приросту грошової маси та рівня цін не перевищують 40% на рік.
2. Політика «цін та доходів» передбачає замороження цін і номінальних доходів.
3. Активна антиінфляційна політика передбачає поступове обмеження грошової пропозиції.
4. Непередбачувана інфляція призводить до підвищення всіх видів фіксованих доходів і перерозподіляє їх на користь тих економічних суб'єктів, чий номінальний дохід зростає швидше за середній рівень цін.
5. За допомогою цін виробництво підпорядковується суспільним потребам, вираженим у формі платоспроможного попиту.
6. Управління з питань ціноутворення місцевих державних адміністрацій мають право встановлювати оптові ціни для виробників та постачальників.
7. Прямим методом регулювання цін є введення граничних нормативів рентабельності.
8. Непряме регулювання цін державою включає введення граничних рівнів торговельно-збутових надбавок.
9. Державне регулювання цін здійснюється через наступні форми: обмеження рівня цін, введення податкових платежів, декларування зміни ціни.
10. Політика низьких цін на товари першої необхідності використовується за умов порівняно невисокої ефективності суспільного виробництва.

Тема 9. Регіональна економічна політика

	<i>Завдання нижчого рівня</i> Знайдіть відповідність
---	--

1. Міжбюджетні трансферти	А. Форма організації господарської діяльності на певній території, у межах якої встановлюється особливий режим економічної діяльності (податкові, кредитні, митні та ін. пільги). Типи вільних економічних зон: зовнішньоторговельні, технологічні, спеціалізовані, економічного розвитку.
2. Рада	Б. Сукупність організаційно-правових та економічних заходів, здійснюваних державою у

	сфері регіонального розвитку країни відповідно до її стратегічних і тактичних цілей.
3. Коефіцієнт вирівнювання	В. Сукупність заходів держави у галузі фінансів, спрямованих на вдосконалення регіональної структури економіки та розв'язання фінансових проблем регіонів
4. Регіон	Г. Міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує.
5. Муніципальні фінанси	Д. Коефіцієнт, що застосовується при розрахунку обсягу дотації вирівнювання та коштів, які передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів, з метою зміцнення дохідної бази бюджетів місцевого самоврядування.
6. Місцеві податки і збори	Е. Рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, позабюджетні цільові та інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад.
7. Вільна економічна зона	Є. Відносини між державою, АР Крим і місцевим самоврядуванням щодо забезпечення відповідних бюджетів фінансовими ресурсами, необхідними для виконання функцій, передбачених законодавством.
8. Територіальна громада	Ж. Кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого.
9. Принцип субсидіарності	З. Бюджети, до яких в Україні належать обласні, міські, районні, районні в містах, селищні та сільські бюджети.
10. Державна регіональна економічна політика	И. Одне з джерел власних доходів місцевих бюджетів. Запроваджуються відповідними радами.
11. Нормативи відрахувань до місцевих бюджетів загальнодержавних податків	І. Фінанси, що складаються з місцевих бюджетів адміністративно-територіальних одиниць і фінансів суб'єктів господарювання, що використовуються для задоволення державних потреб.
12. Місцеві бюджети	Ї. Процент, що визначає частку загальнодержавних податків, яка зараховується до міських бюджетів. Затверджуються Верховною Радою України.
13. Державна регіональна фінансова політика	Й. Розподіл видів видатків між державним і місцевими бюджетами, а також між місцевими бюджетами на основі максимально можливого наближення надання суспільних послуг до їх безпосереднього споживача.
14. Матеріальна та	К. Орган місцевого самоврядування, що

фінансова основа місцевого самоврядування	представляє спільні інтереси територіальної громади.
15. Дотація вирівнювання	Л. Частка території країни, територіальний елемент соціально-економічної системи країни.
16. Міжбюджетні відносини	М. Жителі, об'єднані постійним проживанням у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Яке з тверджень є помилковим?

- а) кількість областей в Україні — 26;
- б) містами загальнодержавного підпорядкування в Україні є Київ і Севастополь;
- в) об'єктами державної регіональної економічної політики є територіальні утворення, в межах яких здійснюються державне управління та місцеве самоврядування;
- г) проект програми економічного і соціального розвитку області розробляється облдержадміністрацією;
- д) затвердження місцевого бюджету — одна із функцій місцевих рад.

2. Органом місцевого самоврядування в Україні є...

- а) Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва, місцевого самоврядування й діяльності рад;
- б) Управління регіональної економічної політики Міністерства економіки України;
- в) місцева рада;
- г) місцева державна адміністрація;
- д) управління економіки місцевої державної адміністрації.

3. Яка з відповідей є правильною: «В АР Крим, областях, районах і містах України розробляються прогнози та програми економічного і соціального розвитку на (відповідно)...

- а) довгостроковий та середньостроковий періоди»;
- б) середньостроковий та довгостроковий періоди»;
- в) довгостроковий та короткостроковий періоди»;
- г) короткостроковий та середньостроковий періоди»;
- д) середньостроковий та короткостроковий періоди».

4. Дотація вирівнювання — це...

- а) кошти, які безоплатно і безповоротно передаються з одного бюджету до іншого;

- б) гарантований державою рівень фінансового забезпечення повноважень регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- в) доходи бюджету та кошти, залучені в результаті взяття боргових зобов'язань регіональними органами державної влади та органами місцевого самоврядування;
- г) міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує;
- д) норматив відрахувань від загальнодержавних податків і зборів до місцевих бюджетів.

5. До місцевих податків і зборів в Україні належать (дві правильних відповіді)...

- а) акцизний збір;
- б) курортний збір;
- в) податок на прибуток;
- г) готельний збір;
- д) податок на додану вартість.

6. Запровадження місцевих податків і зборів належить до компетенції:

- а) Верховної Ради України;
- б) Кабінету Міністрів України;
- в) Міністерства фінансів України;
- г) місцевої ради;
- д) місцевої державної адміністрації.

7. Нормативи відрахувань від загальнодержавних податків і зборів до місцевих бюджетів затверджує...

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Міністерство фінансів України;
- г) місцева рада;
- д) місцева державна адміністрація.

8. До компетенції держадміністрацій не входять:

- а) управління майном;
- б) приватизація та підприємництво;
- в) побутового і торгового обслуговування;
- г) міжнародні і зовнішньоекономічні відносини;
- д) розробка нормативно-правової бази.

9. Основні напрями державної регіональної політики затверджує...

- а) Верховна Рада України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) Міністерство фінансів України;
- г) місцева рада;

д) місцева державна адміністрація.

10. Адміністративно-територіальна реформа в Україні не направлена на:

- а) розмежування повноважень та відповідальності між центральними і місцевими органами виконавчої влади;
- б) посилення ролі держави в управлінні регіонами;
- в) посилення ролі регіонів в управлінні країною;
- г) фінансова децентралізація.;

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. Стратегічною метою державної регіональної економічної політики є забезпечення стабільного і збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів.

2. Органи місцевого самоврядування розробляють, затверджують і виконують програми та бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

3. Президент України визначає державні пріоритети й затверджує державні програми соціально-економічного розвитку регіонів, забезпечує їх виконання.

4. До засобів державної регіональної фінансової політики належать створення загальнодержавних, регіональних і місцевих цільових фондів для вирівнювання доходів територій.

5. Інструментами бюджетного регулювання розвитку регіонів є нормативи відрахування від регульованих доходів, дотації, прогнози, бюджетні позики.

6. Економічною складовою державної регіональної політики є створення різних типів спеціальних економічних зон як засобу стимулювання господарської діяльності в регіоні.

7. Об'єктом державної регіональної політики є розподіл та перерозподіл робочої сили.

8. Соціальний напрямок регіональної політики передбачає раціональне розміщення продуктивних сил, реалізацію переваг територіального поділу праці.

9. Екологічна складова регіональної політики ставить за мету забезпечення необхідних умов життєдіяльності населення.

10. Обов'язковим елементом регіональних програм і прогнозів є аналіз соціально-економічного стану.

**Тема 10. Суспільний сектор економіки
як об'єкт державного регулювання економіки**

Завдання нищого рівня

Знайдіть відповідність

<p>1. Ефективність суспільного сектору економіки</p>	<p>А. Сукупність аналітичних прийомів, які уможливають визначення обсягу витрат і ресурсів на досягнення тієї чи іншої специфічної мети, поставленої перед суспільним сектором, і вибір оптимальних рішень. Аналіз витрат і результативності передбачає порівнювання тільки однорідних результатів.</p>
<p>2. Сектор загального державного управління (СЗДУ)</p>	<p>Б. Ускладнена модифікація методу аналізу витрат і результативності. Передбачає умовне порівнювання близьких за характером результатів.</p>
<p>3. Аналіз витрат і результативності</p>	<p>В. Сукупність оцінних процедур, які уможливають порівнювання витрат й результатів проектів в універсальній вартісній формі.</p>
<p>4. Фінансування освіти</p>	<p>Г. Оцінювання компонентів витрат і складових результатів з урахуванням позитивних і негативних екстерна лій для суспільства в цілому.</p>
<p>5. Фінансування оборони</p>	<p>Д. Основний документ, який визначає загальний обсяг, цільове надходження і щоквартальний розподіл коштів установи. Складається всіма установами на календарний рік і затверджується вищими організаціями не пізніше як через місяць після затвердження відповідного бюджету, з якого фінансується установа.</p>
<p>6. Кошторис видатків</p>	<p>Е. Основний плановий документ, що визначає розмір, цільову спрямованість і щоквартальний розподіл коштів, направлених із бюджету для утримання установ.</p>
<p>7. Аналіз витрат і корисності</p>	<p>Є. Один із секторів економіки, до якого відносять державні установи, головною функцією яких є перерозподіл доходів і багатства, а також надання неринкових</p>

	(суспільних) послуг як суспільству в цілому, так і окремим його членам (або групам осіб).
8. Кошторис доходів і видатків установ СЗДУ	Ж. Забезпечення фінансовими ресурсами Збройних Сил України згідно з кошторисом витрат Міністерства оборони на рік.
9. Аналіз витрат і вигод	З. Забезпечення фінансовими ресурсами закладів освіти, котре здійснюється як з Державного і місцевих бюджетів, так і за рахунок недержавних джерел.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Суспільний сектор економіки не охоплює продукування і надання державою товарів та послуг:

- а) оборона;
- б) безпека людини, держави, суспільства;
- в) прикладні наукові дослідження;
- г) культура і мистецтво;
- д) шляхова інфраструктура.

2. Квазісуспільні продукти це:(3 правильних відповіді):

- а) освіта;
- б) національна оборона;
- в) державна влада й управління;
- г) охорона здоров'я;
- д) фізична культура і спорт.

3. Розвиток суспільного сектору економіки не оцінюється наступним показником:

- а) часткою загальної суми доходів і видатків у ВВП;
- б) часткою державних видатків на освіту;
- в) розміром національного доходу;
- г) нормативами, що визначають мінімальні стандарти споживання суспільних товарів.

4. Фінансування закладів освіти здійснюється за рахунок коштів:

- а) державного бюджету;
- б) місцевих бюджетів;
- в) громадян;
- г) державного та місцевого бюджетів, інших джерел.

5. Фінансування національної оборони здійснюється за рахунок коштів:

- а) державного бюджету;
- б) місцевих бюджетів;
- в) громадян;
- г) державного та місцевого бюджетів, інших джерел.

6. Фінансування закладів соціального захисту не здійснюється за рахунок:

- а) державних фондів соціального страхування;
- б) коштів підприємств;
- в) пенсійного фонду;
- г) місцевого бюджетів;
- д) державного фонду зайнятості.

7. Головними засобами регулювання суспільного сектору економіки є (дві правильних відповіді):

- а) пряме фінансування;
- б) податкові пільги;
- в) кредитні пільги;
- г) державні замовлення;
- д) субсидії, дотації, субвенції.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. Суспільний сектор економіки охоплює продукування і надання державою суспільних та квазісуспільних товарів та послуг.

2. Обґрунтування заходів, спрямованих на досягнення цілей розвитку суспільного сектору економіки здійснюється шляхом прогнозування доходів та видатків державних бюджетів та державних цільових фондів.

3. Сектор загального держуправління фінансується за рахунок бюджетних коштів.

4. Фінансування охорони здоров'я здійснюється за рахунок місцевих бюджетів, страхових фондів, коштів громадян, коштів підприємств.

5. Фінансування соціально-культурних закладів є змішаним.

6. Єдиний кошторис доходів та видатків складається установами, які мають бюджетне фінансування.

7. Державне замовлення є засобом регулювання суспільного сектору, через формування на контрактній основі з державними підприємствами складу та обсягів продукції, необхідної для забезпечення суспільних потреб.

Тема 11. Соціальна політика

Завдання нищого рівня

Знайдіть відповідність

1. Зведений баланс трудових ресурсів	А. Баланс, що відображає обсяг і джерела грошових надходжень, обсяг і структуру грошових витрат населення.
2. Мінімальний споживчий бюджет	Б. Баланс, що відображає пропозицію робочої сили і попит на робочу силу.
3. Мінімальна заробітна плата	В. Люди, що не мають роботи. зайнятості як особи, що шукають роботу.
4. Працездатний вік	Г. Діяльність працездатного населення зі створення ВВП.
5. Соціальна політика	Д. Баланс, що відображає склад і розподіл трудових ресурсів.
6. Тарифна система	Е. Темп приросту середньої ціни фіксованого набору матеріальних благ і послуг, включених до мінімального нормативного споживчого кошика.
7. Рівень життя населення	Є. Визначений державою розмір заробітної плати, нижче якого не можна оплачувати виконану найманим працівником повну місячну (денну, годинну) норму праці.
8. Соціальний захист	Ж. Збалансований набір товарів і послуг за основними статтями витрат людини (сім'ї) на рік (місяць): продукти харчування, непродовольчі товари, послуги.
9. Баланс ринку праці	З. Обсяг доходів, який уможливорює придбання набору споживчих товарів і послуг для задоволення основних фізіологічних і соціально-культурних потреб людини на рік (місяць).
10. Трудові ресурси	И. Заробіток, обчислений, як правило, у грошовій формі, який за трудовою угодою роботодавець виплачує працівникові за виконану роботу або надані послуги.
11. Баланс грошових доходів і видатків населення	І. Період активної трудової діяльності людини.
12. Соціальна інфраструктура	Ї. Кількість товарів (послуг), які окрема особа або група осіб можуть купити за свій

	номінальний дохід протягом певного проміжку часу; номінальний дохід, скоригований на рівень цін.
13. Мінімальний нормативний споживчий кошук	Й. Міра задоволення матеріальних, духовних і соціальних потреб людини, яку забезпечує сукупність матеріальних і соціальних умов життя.
14. Соціальні гарантії	К. Комплекс об'єктів соціальної сфери, які забезпечують надання населенню соціальних, комунальних, культурних, побутових і т. п. послуг.
15. Індекс споживчих цін	Л. Система управлінських, організаційних, регулятивних, саморегулятивних заходів, дій, принципів і засад, спрямованих на забезпечення оптимального рівня та якості життя населення, соціального захисту їх і соціальної безпеки в суспільстві.
16. Реальний дохід	М. Сукупність державних заходів щодо забезпечення достойного матеріального і соціального становища членів суспільства.
17. Безробітні	Н. Система обов'язків держави перед своїми громадянами стосовно задоволення їхніх соціальних потреб.
18. Соціальні гарантії	О. Сукупність тарифних сіток, тарифних ставок, схем посадових окладів і тарифно-кваліфікаційних довідників, що є підставою для формування й регулювання заробітної плати.
19. Зайнятість населення	П. Населення, яке володіє фізичною та інтелектуальною здатністю до праці відповідно до встановлених державою умов відтворення індивідуальної робочої сили. З

	<i>Завдання вищого рівня</i> Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Яке із тверджень є помилковим: «Головними важелями соціальної політики в Україні мають бути...

- а) адресна підтримка соціально незахищених верств населення;
- б) зміцнення позицій прошарку людей з високим рівнем доходів;
- в) пенсійна реформа;
- г) забезпечення випереджального зростання вартості робочої сили;
- д) активна демографічна політика.

2. Обсяг реальних доходів населення залежить від таких двох факторів...

- а) чисельності населення;
- б) розміру заробітної плати;
- в) динаміки ВВП;
- г) динаміки цін на споживчі товари;
- д) обсягу номінальних доходів населення.

3. Яке із тверджень є помилковим: «Державне регулювання оплати праці здійснюється через...

- а) установлення мінімальної заробітної плати»;
- б) установлення мінімальних ставок компенсаційних доплат за роботу в несприятливих, шкідливих та небезпечних умовах»;
- в) установлення прогресивно-пропорційної форми оподаткування доходів громадян»;
- г) установлення розмірів посадових окладів керівникам державних підприємств»;
- д) гарантію оплати жінкам декретної відпустки та відпустки для догляду за дітьми до трьох років».

4. Мінімальний нормативний споживчий кошик — це...

- а) вартість збалансованого набору товарів і послуг, споживання яких забезпечує мінімальні потреби людини на рік (місяць);
- б) частка сімейного бюджету, яка витрачається на купівлю продуктів харчування;
- в) збалансований набір товарів і послуг, споживання яких забезпечує мінімальні потреби людини на рік (місяць);
- г) енергетична цінність товарів, споживання яких дає змогу відшкодувати людині витрачену енергію;
- д) норматив витрат державного бюджету на соціальні цілі.

5. Яка із статей балансу грошових доходів і витрат населення належить до дохідної частини?

- а) витрати населення на придбання іноземної валюти;
- б) перевищення доходів над витратами;
- в) приріст заощаджень у вкладках;
- г) пенсії, стипендії, грошові допомоги;
- д) придбання цінних паперів.

6. Яке з тверджень є недостатньо повним: «Відповідно до Закону України «Про зайнятість населення»...

- а) зайнятість — це діяльність громадян щодо задоволення їхніх особистих і суспільних потреб, яка дає їм дохід;
- б) безробітними вважаються громадяни, які не мають роботи;

- в) громадяни, які звертаються до державної служби зайнятості населення з питань зайнятості, мають право на безкоштовну профорієнтацію, консультацію, перепідготовку, отримання відповідної інформації з метою працевлаштування;
- г) в Україні ведеться статистична звітність, яка має відображати стан ринку праці і зайнятості населення;
- д) послуги щодо забезпечення зайнятості населення надаються державною службою зайнятості безкоштовно.

7. Природне безробіття — це наявність...

- а) фрикційного безробіття;
- б) структурного безробіття;
- в) циклічного безробіття;
- г) фрикційного та структурного безробіття;
- д) фрикційного та циклічного безробіття.

8. Які організаційні заходи щодо регулювання зайнятості населення належать до пасивних?

- а) грошові допомоги для відшкодування безробітним утрати доходів;
- б) створення нових робочих місць;
- в) професійна орієнтація населення;
- г) надання допомоги громадянам у разі трудової міграції;
- д) організація громадських робіт.

9. Яка із статей балансу ринку праці належить до розділу, що характеризує попит на робочу силу?

- а) наявність вакантних робочих місць;
- б) звільнені з причин плинності кадрів;
- в) зайняті у домашньому господарстві;
- г) випускники навчальних закладів;
- д) чисельність безробітних на початок року.

10. Працевдатний вік в Україні – це вік...

- а) від 16 до 60 років включно
- б) від 17 до 60 років включно
- в) від 16 до 60 років включно – для чоловіків, від 16 до 55 років включно – для жінок;
- г) від 18 до 60 років включно – для чоловіків та жінок;
- д) відповіді а,б,в,г – помилкові.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. Соціальна політика – діяльність держави щодо створення та регулювання соціально-економічних умов життя суспільства з метою

підвищення добробуту членів суспільства, забезпечення соціальної справедливості та соціально-політичної стабільності в країні.

2. Соціальна політика обмежується вирішенням проблеми безробіття.

3. Шведська модель соціальної політики передбачає проведення політики вирівнювання доходів, особливу політику використання робочої сили, домінування психології колективізму, солідарності в доходах.

4. Модель соціальної політики в Україні представляє собою симбіоз лібералізму та соціальної орієнтованості.

5. Ринок праці – сукупність соціально-економічних відносин щодо зайнятості та в використання працівників у суспільному виробництві.

6. Метою державного розподілу та перерозподілу ринкових доходів є забезпечення працездатних, неієздібних, престарілих.

7. Індекс людського розвитку включає такі складові, як тривалість життя населення та рівень освіти.

8. Соціальний мінімум – мінімальні норми задоволення фізіологічних, соціальних і духовних потреб.

Тема 12. Державне регулювання природоохоронної діяльності.

Завдання нищого рівня

Знайдіть відповідність

1. Екологічне регулювання	А. Оцінка наслідків майбутньої діяльності підприємств, яка може загрожувати стану навколишнього природного середовища. Результатом є експертний висновок.
2. Техногенний тип розвитку	Б. Сукупність заходів держави, спрямованих на збереження безпечного для існування живої й неживої природи навколишнього середовища, на захист життя і здоров'я населення від негативного впливу забруднення навколишнього середовища, на досягнення гармонічної взаємодії суспільства і природи, охорону, раціональне використання й відтворення природних ресурсів.
3. Кадастр природних ресурсів	В. Система правових, адміністративних та економічних методів і засобів впливу держави, спрямованих на примушування забруднювачів навколишнього середовища обмежити викиди шкідливих речовин у природні й техногенні середовища, а також на матеріальне стимулювання сумлінних природокористувачів.
4. Стійкість природного	Г. Систематичне збирання, обробка та аналіз

середовища до техногенного навантаження	даних для контролю рівня забрудненості, прогнозування та формування політики щодо захисту навколишнього середовища.
5. Екологічна експертиза	Д. Природнича наука про взаємозв'язки організмів та їх угруповань з довкіллям, з яким вони утворюють функціональну систему, в межах якої здійснюється процес обміну речовин та енергії.
6. Екологія	Е. Документ, призначений для забезпечення органів місцевої влади, підприємств (установ, організацій) відомостями про стан природних ресурсів з метою раціонального використання їх та охорони, регулювання правових та економічних відносин, обґрунтування плати за використання.
7. Екологічна політика	Є. Властивість природних систем зберігати свою структуру і характер функціонування за умов діяння зовнішніх факторів.
8. Екологічний моніторинг	Ж. Природомісткий тип розвитку, що базується на виробництві без урахування екологічних обмежень.

	<i>Завдання вищого рівня</i> Оберіть правильну відповідь
---	--

1. Яке із тверджень є помилковим?

- а) екологія – це наука про відносини організмів з навколишнім середовищем;
- б) слово «екологія» походить від грецького «дім, житло»;
- в) екологія – це наука про взаємодію суспільства з навколишнім середовищем;
- г) екологія – це наука про раціональне використання природних ресурсів.

2. Яке із тверджень є помилковим?

- а) екологічне регулювання – це реакція держави на негативні екстерналії від діяльності людей та господарюючих суб'єктів;
- б) активне екологічне регулювання виходить з позиції стримування зростання забруднення навколишнього природного середовища;
пасивне – з позиції послідовного зменшення забруднення;
- в) земельний кадастр містить інформацію про правовий режим земель, розподіл їх між власниками та землекористувачами за категоріями земель, відомості про якісну характеристику та цінність земель;
- г) для фінансування екологічних заходів утворюються державний та місцеві позабюджетні фонди охорони навколишнього природного середовища;

д) екологічні стандарти і норми запроваджуються з метою встановлення правил, вимог щодо охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів і забезпечення екологічної безпеки.

3. Яке із тверджень є помилковим: «Об'єктом правової охорони навколишнього природного середовища є...

- а) інтелектуальний потенціал суспільства»;
- б) здоров'я та життя людей»;
- в) території та об'єкти природно-заповідного фонду»;
- г) природні ресурси»;
- д) ландшафти та інші природні комплекси».

4. Забезпечення функціонування державної екологічної інформаційної системи належить до компетенції...

- а) Верховної Ради України;
- б) Кабінету Міністрів України;
- в) Міністерства екології та природних ресурсів України;
- г) Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України;
- д) громадських природоохоронних об'єднань.

5. Що не належить до системи екологічних нормативів?

- а) граничне допустимі концентрації забруднювальних речовин у навколишньому природному середовищі;
- б) гранично допустимі рівні акустичного шкідливого впливу на навколишнє природне середовище;
- в) гранично допустимі викиди та скиди у навколишнє природне середовище;
- г) гранично допустимий вміст шкідливих речовин у продуктах харчування;
- д) відповіді а, б, в, г — правильні.

6. Платежі підприємств за понадлімітне використання та псування якості природних ресурсів...

- а) відносяться на витрати виробництва;
- б) стягуються з прибутку підприємств;
- в) стягуються з фонду заробітної плати працівників;
- г) стягуються з доходу керівників підприємств;
- д) відшкодовуються страховими компаніями.

7. Установлення правового режиму зон надзвичайної ситуації та визначення статусу потерпілих громадян належить до компетенції:

- а) Верховної Ради України;
- б) Кабінету Міністрів України;
- в) Міністерства екології та природних ресурсів України;
- г) Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи України.

8. Органи спеціального профільного ресурсного управління не включають:

- а) державний комітет земельних ресурсів;
- б) міністерство праці та соціальної політики;
- в) Міністерства екології та природних ресурсів України;
- г) державний комітет водного господарства.

9. Органи спеціалізованого функціонального управління не включають:

- а) МВС України;
- б) державні комітети стандартизації, метрології та сертифікації;
- в) Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи України;
- г) Національний екологічний центр.

10. Механізм прямого регулювання природоохоронної діяльності не включає заходи:

- а) екологічна експертиза;
- б) емісійні нормативи;
- в) податкові пільги у разі впровадження ресурсозберігаючих технологій;
- г) екологічні стандарти і норми..

	<i>Завдання вищого рівня</i> Доведіть чи спростуйте твердження
---	--

1. Управління охороною навколишнього природного середовища полягає у виконанні функцій спостереження, дослідження, екологічної експертизи, контролю, прогнозування, програмування, інформування та ін.

2. Спеціальні екологічні програми приймаються з метою гарантування екологічної безпеки.

3. Система державного моніторингу навколишнього природного середовища забезпечує збір, обробку, збереження та аналіз інформації про стан навколишнього природного середовища, прогнозування його змін та розробки науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень.

4. Організаційно-економічний інструмент державного регулювання природоохоронної діяльності включає добровільний чи обов'язків екологічний аудит.

5. Земельний кадастр ведуть за рахунок місцевих бюджетів.

6. Екологічній експертизі підлягає документація щодо створення нової техніки, технології, матеріалів і речовин.

7. Екологічні нормативи визначають режим використання й охорони природних ресурсів, методи контролю за станом навколишнього природного середовища.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бодров В.І, Сафронова О.М., Балдич Н.І. . Державне регулювання економіки та економічна політика. Навч.посіб. - К.: Академвидав, 2010. – 520 с.
2. Дідківська Л.І., Головка Л.С. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. – 6-е вид, випр. і доп.– К.: Знання-Прес, 2007. – 214с.
3. Чистов С.М. Державне регулювання економіки: Навч.- методичн. посібник. – К.: КНЕУ, 2002. – 208 с.
4. Швайка Л.А. Державне регулювання економіки: Підр.– К.: Знання, 2008. – 462 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

5. Государственное регулирование экономики: Учеб. пособ. - М.: Дело, 2001. -280с.
6. Дмитриченко Л.И. Государственное регулирование экономики: методология и теория. Монография. – Донецк: Укр.НТЭК, 2001. – 311с.
7. Лортикян Э.А. История экономических реформ: мировой опыт второй половины XIX – XX вв. - Харьков: Консум, 1999.-228с.
8. Лукінов І. Економічні трансформації (наприкінці ХХ сторіччя). - К.,1997.
9. Мельник А.Ф. Державне регулювання економіки перехідного періоду. Світовий досвід і проблеми України. - Тернопіль, 1995.
10. Нуреев Р.М. Экономика развития: модели становления рыночной экономики: Уч. пособ. – М.:ИНФРА-М, 2001. – 240с.
11. Стеченко Д.М. Державне регулювання економіки: Навч.посіб. - К.: МАУП, 2000. - 176с.
12. Трансформація моделі економіки України (ідеологія, протиріччя, перспективи) /За ред.акад. НАН України В.М. Гейця - К.: Логос, 1999. - 500с.
13. Федулова Л.І. Інноваційна економіка. Підр. для студентів вищих навчальних закладів. – К.:Либідь, 2006. – 477 с.
14. Чистов С.М. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. /За ред. Чистова С.М., Никифорова А.Є., Куценко Г.Ф. - К.: 2000.
15. Ушакова Н.Г. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. - Харків: Константа, 2000. - 175с.
16. Яременко О.Л. Переходные процессы в экономике Украины: институциональный аспект. - Х., 1997.
17. Савченко А.Г. Макроекономічна політика: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2001. – 166с.

Навчальне видання

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ
ТЕСТОВИЙ ТРЕНІНГ**
для студентів напрямку підготовки
6.030503 «Міжнародна економіка»
галузі знань: **0305 «Економіка та підприємництво»**

Підп. до друку 16.01.2014 р., Формат 60×84 1/16. Папір офсет. Друк. офс. Умов. друк. арк.
Тираж 50 прим. Зам №

Видавець та виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4417 від 10.10.2012 р.

Тестовий тренінг (відповіді) Завдання 1.

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	Ж	В	Й	Н	Р	А	З	Д	С	П	Є	Б	Ї	И	Е	Л	К	Г	М	І	О
2	Є	И	К	П	З	Н	Р	Л	Й	Ж	Е	Т	О	В	М	Б	С	Г	Ї	А	Д
3	Е	И	Л	Н	Є	П	Т	О	С	А	З	Д	М	Г	Ї	Й	Ж	Р	Б	К	І
4	Й	К	П	Ж	Ї	М	Г	Н	Б	О	Є	В	З	Л	Д	І	А	И	Е		
5	Д	З	Е	Л	Й	К	Б	Ї	В	Ж	М	І	Є	Г	И	А					
6	Є	З	І	К	Б	О	Н	Г	А	Л	В	И	М	Ж	Й	Д	Ї	Е			
7	Ж	Е	И	П	І	К	Г	Н	Й	В	О	М	Б	Є	А	Л	Ї	З	Д		
8	з	д	є	і	б	и	л	ї	г	й	а	к	ж	в	е						
9	Ж	К	Д	Л	І	И	А	М	Й	Б	Ї	З	В	Е	Г	Є					
10	Г	Є	А	З	Ж	Е	Б	Д	В												
11	Д	З	Є	І	Л	О	Й	М	Б	П	А	К	Ж	Н	Е	Ї	В	Н	Г		
12	В	Ж	Е	Є	А	Д	Б	Г													

Завдання 2.

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	д	а	а	в	г	г	в	а	а	в	а			
2	а	д	а	б	б	а	г	А,в	Б,в	в	г			
3	в	б	д	г	б	в	в	г	д	б	б	в	а	г
4	б	в	б	А,г	в	в	в	а	б	в	д	в	в	а
5	б	б	в	а	б	б	в	г	в	б				
6	а	б	г	г	б	б	а	б						
7	а	г	б	д	б	б	д	б	*	в				
8	г	г	б	б	б	а	в							
9	а	в	а	д	А,б	а	б	в	в	а				
10	а	в	д	г	б	г	а	да	б					
11	в	агд	в	г	а	б	аг							
12	б	гд	в	в	г	б	г	а	а	д				
13	г	б	а	в	д	б	а	в	г	в				

б.9. 1) 1988-91; 2) 92-94; 3) 95-98; 4) з 1998 .

Завдання 3.

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	+	-	-	+	+	-	-	+	+	+
2	-	+	+	+	-	+	-	+	-	-
3	-	-	-	+	-	-	+	+	-	-
4	+	-	-	+	+	-	-	+	-	+
5	-	-	-	+	+	-	-	+	+	-

6	+	+	-	-	+	+	+	-	-	-100мс
7	+	-	+	-	+	-	-	+	+	-
8	-	+	-	-	+	-	-	-	-	-
9	+	+	-	+	-	+	-	-	-	+
10	+	+	-	-	+	+	+			
11	+	-	-	+	+	-	-	+		
12	+	-	+	+	-	+	-			
13										